

**BO'LACHAK PSIXOLOGIYA FANINI O'QITUVCHILARI METODIK
TAYYORGARLIGINI RIVOJLANTIRISHDA INTELLEKTUAL
AXBOROT TIZIMLARNING AHAMIYATI**

*Numanjanov Abduraxmon Abdurasuljon o'g'li
Andijon davlat universiteti Informatika kafedrasи o'qiruvchisi
E-mail: numanjanovabduraxmon@gmail.com*

Annotatsiya: Bo'lachak psixologiya fanini o'qituvchilari metodik tayyorgarligini rivojlantirishda intellektual axborot tizimlarining qo'llanishini va ularni o'qitish jarayonlarini yanada samarali qilishdagi ahamiyatini tanishtiradi.

Annotation: Introduces the use of intellectual information systems in the development of methodological training of future teachers of psychology and their importance in making their teaching processes more effective.

Аннотация: Представлено использование интеллектуальных информационных систем в разработке методической подготовки будущих учителей психологии и их значение в повышении эффективности их учебного процесса.

Bo'lachak psixologiya o'qituvchilarining o'quvchilarni o'rganish va ta'lim berish jarayonlarini tizimlashtirishda intellektual tizimlarning ahmiyatiga yordam bera oladi. Bu tizimlar ma'lumotlarni tahlil qilish, tahlil qilingan ma'lumotlardan foydalanish va o'quvchilarning tushunchalarini rivojlantirishda o'qituvchilar uchun qo'llanishli vositalarni taqdim etishda muhim rol o'ynaydi.

Intellektual tizimlar o'qituvchilar uchun avtomatlashtirilgan ma'ruzalar tayyorlashda va ta'lim jarayonini boshqarishda yordam beradigan quyidagi imkoniyatlarni taqdim etadi:

- Ma'lumotlar tahlil qilishda avtomatlashtirilgan vositalardan foydalanish.
- O'quvchilar o'rtasidagi muloqotlarni tahlil qilish va shaxsiy rivojlanishga ko'maklashish.
- Ta'lim jarayonida boshqaruva tizimlarini yaxshilash va ularga tajribalarini yuklash.

Intellektual tizimlar- o'qituvchilar uchun ta'lim jarayonini maqbul qilishda yordam berish orqali o'quvchilar bilan samarali ta'sir ko'rishda muhim bo'ladi. Bu tizimlar darslarni personalizatsiya qilish, o'quvchilarning tajribalariga asoslangan ta'lim berish va ularning harakatlarini nazorat qilishda o'qituvchilarga qo'llanishli imkoniyatlar taqdim etadi. Intellektual tizimlar o'qituvchilarni bo'lajak psixologiya sohasidagi so'nggi yangiliklar bilan tizimlashda va ularning malakasini oshirishda yordam beradi. Bu tizimlar o'qituvchilarga so'nggi tadqiqotlar, metodik

tayyorgarliklar va yangi ta'lim texnologiyalari haqida ma'lumotlarni yengil shaklda taqdim etish orqali ularni yangilanishga ,rivojlantirishga ko'maklashadi.

Intellektual tizimlar o'qituvchilar bilan hamkorlikda ishlashni oshirishda yordam beradi. Ular o'qituvchilarga kollektiv ishslash, ta'lim dasturlarini hamkorlikda tuzish va boshqa o'qituvchilar bilan ta'limiy tajribalar almashish imkoniyatlarini taqdim etishda muhim rol o'ynaydi.[1.2]

Bo'lajak psixologiyasi fanini o'qituvchilari metodik tayyorgarligini rivojlantirishda intellektual tizimlar muhim ahamiyatga ega. Bu tizimlar ta'lim jarayonini samarali va maqbul qilishda, o'quvchilarni shaxsiy rivojlanishiga yordam berishda, o'qituvchilarni so'nggi texnologiyalardan foydalanishda malakali qilishda muhim vazifalarni bajarishda yordam beradi. O'qituvchilar intellektual tizimlardan foydalanib, ta'lim jarayonini rivojlantirish va o'quvchilarni muvofiqlashda ilg'or tajribaga ega bo'lishlari orqali zamonaviy bo'lajak psixologiyasini o'rganishlari tavsiya etiladi.[3]

Intellektual tizimlar o'qituvchilarga o'quvchilarning ma'lumotlarini tahlil qilishda va ularning ta'lim darajasini baholashda yordam beradi.Bu har bir o'quvchi uchun shaxsiy ta'lim dasturini yaratish va uni boshqarishda o'qituvchilarga qulaylik yaratadi. Adaptiv ta'lim o'quvchilarning boshqarish va maqsadlariga muvofiq ta'lim olishlari uchun imkoniyat yaratadi. Intellektual tizimlar bo'lajak psixologiya fanini o'qituvchilarini, virtual laboratoriyalar, amaliyotlar va simulyatsiyalar orqali o'quvchilarni tezroq va samarali o'rganishda yordam beradi. Bu tizimlar o'qituvchilarga o'quvchilarni amaliyotlar orqali tajribaga tushirishda, rivojlantirishda va o'rganishda yuqori samarali ta'lim bermoqda muhim rol o'ynaydi. Intellektual tizimlar, o'qituvchilarga online resurslardan, interaktiv darsliklardan foydalanish orqali ta'lim jarayonini yangilashda yordam beradi. Bu o'quvchilarga o'rganishlarini mustahkamlashda va ta'limiy materiallarga tezroq kirishda o'qituvchilarni qo'llab-quvvatlaydi.[4]

Intellektual tizimlar o'qituvchilarga o'quvchilarining ma'lumotlarini paydo bo'lishi va maqbul qilishda yordam beradi. Bu tizimlar boshqa o'qituvchilar bilan tajriba almashish, yangi texnologiyalarni o'rganish va o'quvchilarni maqbul qilishda qo'llaniladi. Intellektual tizimlar, o'qituvchilarga o'quvchilarni monitoring qilish va ularning rivojlanishini baholashda yordam beradi. Bu o'qituvchilarga har bir o'quvchining faoliyatini boshqarish, ularning muvaffaqiyatini kuzatib borishda va ularni zarur ko'rsatkichlar asosida baholashda foydalilanadi. Bo'lajak psixologiya fanini o'qituvchilari metodik tayyorgarligini rivojlantirishda intellektual tizimlar va samarali ta'lim berishning qulay, zamonaviy vositalarini o'qituvchilarga taqdim etishda muhim ahamiyatga ega. Ular o'quvchilarni shaxsiy rivojlanishga yo'l qo'ymoqda va ta'lim jarayonini zamonaviy talablarga mos ravishda yangilashda o'qituvchilarga yordam beradi. Bu tizimlar o'qituvchilarni yangi metod va

texnologiyalardan foydalanishga keng imkoniyatlar yaratish, shuningdek, bo‘lajak psixologiya fanini o‘rganish va o‘qitishdagi innovatsion yondashuvni kengaytirishga qaratilgan samarali vositalardir.[5]

Adabiyotlar ro‘yxati:

- 1.Ovxunov I. A. Virtual borliq va unga mas’uliyatli munosabatni shakllantirishda axborotning roli // Zamonaviy dunyoda pedagogika va psixologiya: Nazariy va amaliy izlanishlar. – 2023. – Т.
- 2.Овхунов, И. А. (2021). Педагогические и психологические особенности формирования у будущих учителей ответственного отношения к виртуальной реальности. Вестник науки и образования, (15-1 (118)).
- 3.Охунов, И. А. (2020). Совершенствование педагогических условий развития ответственного отношения к виртуальной реальности у будущих учителей. Вестник науки и образования.
- 4.Abdunabieva, O. I. (2020). Responsible attitude towards virtual teaching in future pedagogues. European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol, 8(12).
- 5.Ovkhunov I. A. et al. Improving Pedagogical Conditions For Developing A Responsible Attitude To Virtual Learning In Future Teachers //Psychology and education.